

51
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Ερωτ. Βιβλ. IV, 51/1970

Λ.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

18-22/1/1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Σέβκλον*.....
 (παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἑπαρχίας *Βόλου*.....
 Νομοῦ *Μαχνησίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Δημ.*
Κωνσταντᾶρος ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Σέβκλον - Βόλου*.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *5. μῆνας*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Κων/τῖνος Σιδμεανόπου-*
λος τοῦ Ἰωάννου.....
 ἡλικία *82 ἐτῶν* γραμματικαὶ γνῶσεις *δύο τῶν δημοσίου*
 ..... τόπος καταγωγῆς .....

β) *Γεωργίου Γιαννακόπουλος* *ἐτῶν 58*
Σέβκλον.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ αὐταὶ περιοχαὶ διὰ σποράν*
καὶ βοσκὴν ἐναλλαξ' ἐλέγχοντο ντάμκ. ες.
 Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; *ἐνηλλάσσοντο καθ' ἐτ. 2-3 ἐτη*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητα δ) εἰς μόνας κλπ. *Ἀ.ν.ῆ.μ.ο.ν.*
ἐλ. α) χωρικοὺς β) κοινότητα γ) Μονὰς - Ναοὺς.
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; .....
Ναὶ καὶ διατηρεῖ ὁ πατήρ.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Ἀσχολοῦνται συγχρόνως μὲ γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι... ἀσχολοῦνται .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Δὲν ὑπῆρχον τιφλίκια. .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημιακατόροι κλπ.) ..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; πρίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Ναι, διὰ τὸν θερίσμον ἄνδρες ἀπὸ τῆς περιοχῆς ἠπείρου καὶ Κοζάνης (Γιτέκιδες). Ἀμοιβὴ εἰς χρήμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Οὐκ. .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Ναι αἱ νέοι εἰς τὰ γειτονικά .....

χωρία. .....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται θερίσαι ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ;....

Μέ. καὶ πρὸν οὐχ ὑποβάθην... ἐξ. περιωρισμένην
κλῆματα καὶ βοῶν.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; Τὸ 1936 (μῆνι μῆν.) καὶ τὸ 1946 (χ. μῆνι μῆν.)....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ;... Ἀροτρον μὲν τὸ 1912.
Θεριστικὴ μηχανή τὸ 1925.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖας κατεσκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; Μονοφτέρων ἐξ ὅλης τῆς κτηματίας.....

Ἐργοστάσιον τοῦ Βόλου (Γυλαβάνη - Σιματόπουλος)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. χιροστάβα	4. ὑνὶ	7. καμάρα	10.....
2. κομπούρι	5.....	8.....	
3. ἐκρήνη	6. βλαντρωμα	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει ;) ἀπὸ τὸ 1946.....
3) Μηχανὴ θερισμοῦ μετ' αὐτὴν τὸ 1925.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). 1925.....

5) Μηχανή ὀλωνισμοῦ. 1930.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

ἔντονον καὶ τεχνικῶς.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χειρολαβὰ	6.	11. ....
2. πομπήρι	7.	12. ....
3. ὁτρίω.ο.υ	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Πᾶσα ὥ. ἴδιο ὕνι.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .. ἀχῆμα .....

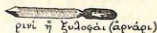
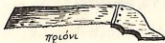
μάχαρος.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, .. ἐκ αἰθέρου .....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.) .....

πριόνι, σκεπάρνι, ἀρίδα, λίμα ἢ ἀρνάρι.

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ζυγαροῖρον. (βόε) - αὐτοῖρον (ἡμι-ἡμίονος)*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δύο ζῶα* .....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ναὶ ἀναγκαῖος* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.) .....

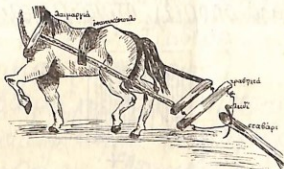
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Πάντα δύο ζῶα*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποίαν
 ἢ συνήθειαν εἰς τὸν τόπον σας.....

ὁ ἄνδρας.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

πρῶτα ὁ ἄροτρον καὶ
 κατόπιν τὸ ζῷον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Με βχοινί (βουκνρία)
 ἀπὸ τὰ ζυγία τῶν καπνοτριῶν. Με λαίμαρις
 καὶ ἀζυγίδες.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Κατὰ σπορίαν. Περιφρειαμῶς. (16 βχοινία)
 16 βχοινία μετὰ δρασμῶν. Με...

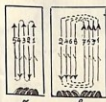
βχοινί (βουκνρία) ἢ ἀπὸ τὰ ζυγία τῶν καπνοτριῶν

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ναὶ... κατὰ σποριῆς... περιφερειακῶς...

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Με σποριῆς (ἢ με ντάμιων)...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Ναὶ με αὐλακιὰ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

Στὰναι... καὶ εἰς ἐνὶ μ. θ. γα...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πλαγίως... πάντοτε... ὅχι... καὶ βαθιὰ...

Εἰς ποῖα ὀργάματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ἐν...δυσπνικταῖς καὶ...θυμειδία.....*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτικῶν. Πόσα ὄργανα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργανα αὐτά: π.χ. καλλοιργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Γ.Ε.Β.Ε.Ρ.Α......

• 9) ἄνοιγμα (ἱκανοποίησιν)

6) διαβάσμα, χιρίσμα, δεσφρίσμα (Αηρίδιον)

γροθιοπύρισμα (Ξηλεμβριον)

δ) Σπορά (Νοέμβριον)

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Δὲν ἔλϋρχον ἐκ Πειθίης

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐως. φία. ἐμ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Γεωδεδρα. Σ.Π.Ι.Α. Ο.Υ.Μ.Π.Ε.Ρ.Ι.Α.Ν.Ε.Α......

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; . του βαλι.

Διότι... 20. περίπου. διαμέν.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *Με. ἄρα γὰρ ἐξελίττεται τὴν ράβδον. τὸ δὲ πλεον. τὸ οὐδ' ἔχειται. καμίνου.*

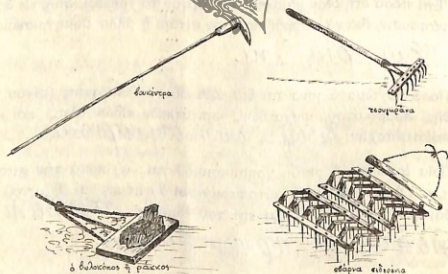
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Ἰσοπέδωσις με. βάρνισμα. ἢ διβόλισμα. ἢ βάρνισμα. ἢ διβόλισμα. ἢ βάρνισμα. ἢ διβόλισμα. ἢ βάρνισμα. ἢ διβόλισμα.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδά, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων.)

Ἐξήνισμα με. τσαπὶ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..καρμὰς, ..τράπα, ..δικέλι.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
τὰ ἄρρενα ἢ τὰ θύλα τέντα διὸ τραβήματα
κὶν. ἴνεν διὰν κὸβεται ἢ σποριά.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Δὲν ἰπὴρχον εἶδη.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....
τὰ πλέον ἄχονα μέ ρόβι ἢ κριθὰρι.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.
...Δὲν ἐφίνετο ποταίνου καλλιέργεια.....

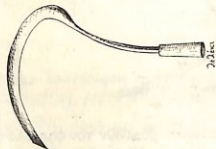
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 ..Μὲ τὸ ὀδοκωτὸ δρεπάνι καὶ τὸ λίλιμι.
 ..μέχρι σήμερον.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) με. καθ. ερ.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοκωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ..εἰς δρεπάνι ὀδοκωτὴ.....
 ..εἰς λίλιμι ὁμαλὴ.....
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 ..εἰς χειρολαβὴ ἀπὸ ἵνδου.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Τ.Ι.χνίται.. πόλις.. Βόλου..

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ναι.. διὰ ν. δι.ν. ἐν ἐπισημ. βιβλ....
τὸ ρόβι καὶ ἡ κριθή.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. Περὶον.. 20 πόμου.

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

Πένηται.. ἀνθοστάτες.

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; Οἱ ἴδιοι.. οἱ θερισταὶ ἔφταναν χεριέ-χεριέ.. καὶ μόνον.. ἴων.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ζεβδαρυ.. Πένη χεριέ.. μετὰ.. κεφαλαί..
δὲν ἴδιαν κατὰ θύον.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

πολλὰ χεῖρ. ... ἑκατόν.
~~πολλὰ χεῖρ. ... ἑκατόν.~~ ἀγκαλιές. ....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

ἄνδρες καὶ ...
γυναῖκες. καὶ ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ἡμερομ. καὶ
κεφαλ. (κεφαλ. γ.)

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ... 75 δραχ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

καὶ παλαμάρια μετὰ βίβα. δαχτυλ. καὶ
ὁ ἀνὴρ μετὰ δερμάτινα δαχτυλάρια.
οἱ ἄνδρες βυθ. θω. ἔφεραν. γυναικ. ...
βυθ. μετὰ ...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Τὴν τρίτην ποιεῖ δύ' τε ἔσρη, οὐτε κυριαμὴ.
Συνέθις... Διεστέρα.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Καὶ... Τολμὰ... καὶ... ἔλοχῃ... (Ταρκωνίδα...)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Ἐνὰ γιγασκὸν... ἐξέθριξε...
ἔρχεται... σταυροειδῶς καὶ με τοῦ σταχυ... ἐκάνε
σταυρὸν ὁλόποιον λαφύρον... εἰς ὁφθηνικὸ καὶ
ἰὸν ἐκὸς θείον... εἰς τὴν... Μισθ... οἱ θίριστα
πτοῦσαν... σταχυ... πύω... καὶ... ἀλλήματα καὶ ἔθην.
«... ἀφ' ἡμεῶν, ἀφ' ἡμεῶν... καὶ... ὄν...»

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ δέσιμον ἐγένετο εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὸν
θερισμὸν... ὁ... σταχυ... δ' ἐν... ἔθην... ἀδ...
ἀλλὰ... ἐδένοντο.....

- Ὁ μαθητής τῆς ἡς· ἔδινε (ἵνα· μαθητῆς τῆς εἰ
δὸν· ἰδοὺ τῆς)· καὶ ἐὰν ἴδῃς τὰς εἰσὶν αὐτῶν· πρὸς τὴν
ἐκ τῆς· πρὸς τὴν· ἀποδοῦναι· ἔδινε·
καὶ· ἐργασθῆναι· τὰς εἰσὶν αὐτῶν· ἐὰν ποιοῦσιν· ὅτι
ἐὰν πρὸς τὴν· μέρος·.....

ΑΘΗΝΑΝ

- Συντηνῶν τὸν νότον τὸ μέσον τῶν ἀγροῦν. ἐκ
 τῶν (76. τρέμ.) ἀνὰ 30 3'. 42. Σημειῖται μὲν τὰ
 ἑτάκτα πρὸς τὰ μέλα κατ' αὐτὴν τὴν ἰσχυρ.

— 16 —

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δὲν ἐγένετο... ποτε... καλλιέργεια... χειμῶν.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ θηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ναι. μὲ... σανόν. Τὰ κριθάρια (σανός) ἐκώλυτο πρὶν ὑριφάσθαι, ἢ λιαθῆναι ἐν... ἔξω, ἢ ἐν... ὁφθαλμοῖς καὶ μύτι φέρετο ἐν... πύρινον... ἔχυρῶνα... ἢ... φυλάσσειν... ἢ... κοπή ἐγένετο μὲ... κοβίς.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Τὸν... Ἀπριλίον μὲ... κοβίς ἢ... ὁφθαλμοῖς.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας). Δὲν ἐκρηγνισμοῦ αὐτοῦ. Ἐργαλῆα, μόνον
 ἀπλῶς. δέξιμο. Ἀρχότορα. Ἐκρηγνισμοῦ αὐτοῦ. καὶ δα
 δύν. εὐρεμῆα. καὶ. πέντα. χιθιό. δέξιμο. ....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταφέρου. ἔντ. ἄλωνι. τοῦ. χωρίου. ἢ.
 καὶ. τοῦ. οἴκου. (ὅθα. ἔχεν). ....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ....

ἄλωνι: ἡ τοποθέτησις ἐν χωρίῳ διαχωριστῷ (θημνία)

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ....

Ναί. ὑπῆρχεν. ἄλωνι. ὁ. ἀποχωρισμός. τοῦ.
 καρποῦ. ἐγένετο. διὰ. ἄλωνι. ....

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; ἔξω. τοῦ. χωρίου. ἢ. ἐντὸς. τοῦ. χωρίου.
 ἐν. ἱεράθῃ. ἢ. καὶ. ἐντὸς. αὐλῆς. ....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τυκνθω*

ἂν. μίαν. οἰκογένειαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀπὸ ἰὸν. Ἀύγουστον. ἕως. 15. Σεπτεμβρίου.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χυμ.χον. π.τ.ρ.α.λ.ων*

καὶ. χυμ.α.ἰ.α.λ.ων. ἢ. χυμ.α.ἰ.α.λ.ων. ἢ. χυμ.α.ἰ.α.λ.ων. μ.ε.

πολ.λ.ὸν. ἢ. χ.μ.α.ἰ.α.λ.ων. ἢ. χ.μ.α.ἰ.α.λ.ων. ἢ. χ.μ.α.ἰ.α.λ.ων.

μ.ε. ἀν.α.λ.ων. ἢ. ἀν.α.λ.ων. (ἀν.α.λ.ων.)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *το. χυμ.α.ἰ.α.λ.ων. μ.ε. π.η.λ.ὸν. κατ.*

ἢ. κατ. καὶ. μ.ε. π.η.λ.ὸν. μ.ε. π.η.λ.ὸν.

ἢ. μ.ε. π.η.λ.ὸν. μ.ε. π.η.λ.ὸν. μ.ε. π.η.λ.ὸν.

(ἢ. ἀν.α.λ.ων. ἢ. ἀν.α.λ.ων. ἢ. ἀν.α.λ.ων.)

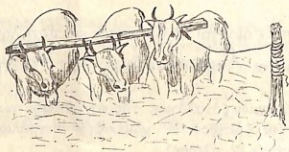
- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ὁχι., ἀλλὰ. ὅταν. ἂν. ἀν.α.λ.ων.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλώμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἄλωνισμα ὄχι με' ἄλωνα στυλον. Ἡ πρῶτη ἐργασία
πρὸς τὰ μέλα τὰ διάχυτα, οἱ ἄλλοι πρὸς τὰ ἔξω...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἄλωνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

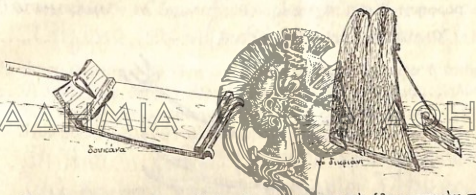
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Δὲν... εἰναι... χρῆσι... ἄλωνα στυλον.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνα-στῦλον με' τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). τὰ ἀλωνί-
 jona jwa περιφέρουσιν δειμένα καρίστρι με καρίστρι
 καὶ ὁ ἀλωνιστὴς κρητοῦ δε. ἰὸ πρῶτο. με. ἔχουσι
 (δουκάρια).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκικὰ,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; τὰ ἀλωνίjona jwa
 (ἰλωνα). ἔσαν νεοεταλωμένα. Μετὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα
 χρυσοματὰ ἐκρηθιμολογεῖτο. ἢ δουκάνη. Τὸ μαρ-
 ονίου με. μήκος 1 μ. καὶ πλάτος 0,70 + 1,20 ἢ ποῖα καὶ πῶθεν
 ἔλκε. μετὰ τὴν ἐλκόμενα. ἢ περὶ τὴν ἀντιμετώ (καρκαρένις)
 ἐπρομηθεύοντο καὶ τὴν ἐλκόμενα. Μετὰ δουκάνη. ἀλωνίjona
 μόνον τὰ σιτάρια. τὸ κρητάρι καὶ ἡ θρώμη πρὶν τὰ πόδια τῶν
 ζώων.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

..ἑξήναι, ἀλωνίσματα.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχρωα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..ἑλίζονο... εἰρῶμα καὶ χιφῶν. ἵνα λαμνὴ ἡ πᾶσι μύμυ
..διὰ τὰ βόδια.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

..Οἱ ἴδιοι οἱ χιφῶν (μύμυ) χρυσιμοποιοῦσαν
..καὶ βοῦθους νοτιοῦ. διὰ τοῖσι ἑλίζονο....
..χαρμαντῆδω......

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..Ὅχι, διὰ τοῦ στάχυν μόνον. τὸ ἀλωνίσμα μὲ ζῶα.
..κόπανος ἐκρυβιμαποιεῖτο. πῆριπριμένα διὰ φοινὴν τὰ βόδια.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

..τὸ ξύλο ἑλίζμα κόπανος μύμυς 1 μ. καὶ πᾶχος
..5-8 ἐμβασιῶν.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.) *Δεν χρησιμοποιήθηκε οἱ στάχυς*
ἀλλὰ ἡ φακὴ καὶ ρεβίθια.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κατασκευαστὸ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ κυροῦ δημητριακῶν

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....
Μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

..Ὁ εἰς ἀχὺν εἰς ἐπιφανείῳ.....
.....
.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

..Ναὶ ἐτραγουδοῦσαν τοπικὰ καὶ λαϊκὰ ᾠδὰς.....
..ἐποχῆς.....

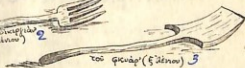
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συστάρισμα κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

..Ἐγένετο ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἀπορίας.....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. .....

..Ἐλίνισμα ἐργαλεῖον.....
..κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς κορρολοῖ (κ. 2) καὶ ἔπειτα μὲν μὲν
..σ. 3 θινὰ α. ὡς ὡ. σ. 4 μ. α. 4. ὡς ὡ. σ. 5 θινὰ ἐκ τῆς μ. 4. ὡ.
..χίρια.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτὸν ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ....

Ο ἑκτιμησιμότητος. εὐφρόν. εἰχε. ἐκτιμησ. ἐπιμηκεῖ
καὶ ἐλίκον. λαμκί. ἰπᾶνω. ἰον. δὲν. ἐπιθεω. τιποτα.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. ....

Μὲ τὸ μαρκαλὸν. ὡς. τὸ μαρκαλὸν. ἐκτιμησ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ο ἄνδρας. ἢ. ἡ γυναῖκα. μετὸ μαρκαλὸν.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ἐλίκονο. κοτσαλα. ἀποχωρίζεται. μετ. δεύτερο.
ἀλώνισμα. διὰ τῶν ποδῶν. τῶν ζώων.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

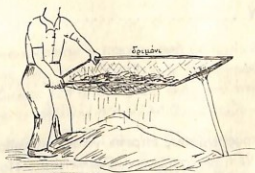
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο *ῥο... θ'... ἄλ... ὠνίσμα... ἔλ... ἰ...
 ...κατ...αλ... καὶ... ἔλ... ἰ... διὰ... ὠν... ἔλ... ἰ...*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....
*Γίνεται... κ... ἰ... ἄλ... ὠνίσμα... ἔλ... ἰ... διὰ... ὠν... ἔλ... ἰ...
 (χ... ἰ... ἄλ... ὠνίσμα... ἔλ... ἰ... διὰ... ὠν... ἔλ... ἰ...*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Τὸ δριμύνη ἐνερμύνειν αὐτὸ καρποῦ καὶ
 ἐνερμύνειν πύρα-δῶθε ἰὸ δριμύνη ἔσαν βάνμικη
 καθεκίνα διαμέτρου 1,5 μ. ἀπὸ δερμά. ἴων 3
 αμαρίνα .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

Σωρεύεται μ.ἰ. π. φτυάρι (ἴνινα) ἐκάρδευο
 σταυρός. καὶ ἐμπηγνύο ἐκὸς π. ἀλίων .....

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

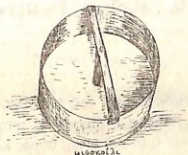
Ὁὐδὲν .....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἀλῶνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλῶνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). 20. Δυσόβ. Ο.Υ.

ἔπειρα νεκρὴν δεικνύν· ἡ ἀπορροή· ἡ βαν. δ. (γραμμικὴ) τῶν κυρίων
δ. ἀπορροῆς καὶ ἡ ἀπορροή· ἡ βαν. δ. (γραμμικὴ) τῶν κυρίων
β. βαν. δ. (γραμμικὴ) τῶν κυρίων. 11 ἀπορροῶν.

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωναϊατικὸ κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δύομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

οὐδὲν ἄλλο.

- 3) Πού ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) ... ἀποθήκην ... ἐντὸς τοῦ οἴκου ...

κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περιπτώσιν τὰς ὁχ.
κὰς συνθέας) Ἀποθνήσκω. ἔσθ' αὐτοῦ. θάνατον.
ἡμῶν ἀμάρτια ζῆλον. ἢ πνεῦμα. ἀδικήματα μι.
πολὸν νόσον. θάνατον (θανάτος).

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ἑλὼν ἄχνρῶνα... χωρῶ...
.....
.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... ἐγένετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα. Ἡ διαφορὰ ἐστὶν...
... καὶ ἀπὸ αὐτῆς...
.....
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

... ὄχι.
.....
.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

... λέγ. ἐξ ἐνθῆς. ὡς αὐτὴν...
.....
.....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἐλὼν Κληδὸνα 23 Ἰουνίου καὶ τῆς 4ου μηνὸς...
... τῆς 4ου μηνὸς...
.....
.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Ἐλὼν τῆς 4ου μηνὸς...
.....
.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Δέν έχει ιδιαίτερον όνομα.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

παιδιά μικρά.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τά κλέπτουν ; Άν ναι, από ποίον μέρος ; .....

τα παιδιά συλλέγουν από τὰ γύρω μέρη
ξύλα ή θάμνους, (ποικίλεια, θυμαρία).....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

το καθ'ι παιδί καί ων αρμαζιτζ-αρμαζιτζ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ζόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

έλεγον τραγούδια δημοικά λαϊκά κ.λ.
έδοκην «τις μεγάλη άκουρίτζη... πέντε σιτες
και κορέζ και χορεύαν οι γριές».....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

πηδήματα και χοροί.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

ἡ ἐκείνη τῆς πρωτομαγιάς.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὅχι.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ εἴμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Λαογραφικὴ Συλλογὴ
 περὶ ἐμπορῶν, θηριόμοι, ἀλωνισμοῦ τῶν Συμυριατῶν
 ὡς καὶ τῶν διαφόρων πυρῶν
ἐν τῇ χωρίῳ Σέσκλον (Μαχνηταί).

Αἱ ἀγροτικαὶ περὶοχαί, αἱ ὁποῖαι προωρίζοντο διὰ τὴν ἐμπορὰν καὶ διὰ τὴν βοσκὴν τῶν ποιμνίων ἦσαν αἱ αὗται.

Ἐχωρίζοντο εἰς μεγάλα τεύματα, λεγόμενα «τάμικες» καὶ ἡ κολλιέρχεια ἔχιντο ἐναλλάξ, διὰ τὰ δινὴ ἢ ἀπαραίτητος ἀφρανάπαντες. Τὰ πρὸς ἐμπορὰν τεύματα ἔμεινον εἰς ἀφρανάπαντες 2-3 ἔτη, ὅποτε ἐκμεταμοποιεῖτο διὰ τὴν βοσκὴν τῶν ποιμνίων.

Τὰ τεύματα ἔδω ἀπὸ τὸν εἰς τοὺς χωρικοὺς, ὅλιγα δὲ ἔξ αὐτῶν εἰς τὴν Κοζάνην καὶ εἰς Μονάς καὶ Ναοὺς.

Ὁ πατὴρ διηγρεῖται τὴν ἐμπορικὴν πᾶσι καὶ μετὰ τὸν πόλεμον τῶν ἑλλήνων καὶ ἀλλοτρίων, ὅτε πᾶσι τοῖς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου εἰς τὰ ἄρρενα τεύματα τῶν.

Οἱ καίτοι οἱ ἔδω ἀποκοδόμενοι συγχρόνως καὶ μετὰ τὴν γενομένην καὶ κτηνοτροφίαν, οἱ δὲ βοσκόμενοι (ὄλιγοι) ἐν παρέχον μετὰ τὴν γενομένην.

Ἐν τῇ ἀγροτικῇ περὶοχῇ τοῦ χωρίου δὲν ἐπύρεον «περὶοχίαι» καὶ ὡς ἐν τούτῳ δὲν εἶχον κολλιέρχεις κ.λπ. Μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θηριόμοι, ἐπειδὴ δὲν ἐπαρνοῦσαν αἱ ἐργασίαι κῆρυξ ἔρχοντο ἄνδρες ἀπὸ τῆς Ἡπείρου (Γιέγκινδης) ἢ ἀπὸ τῆς Κοζάνης (Κοζανίτης) δι' ἐργασίαν. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν τούτων εἰς χρῆμα ὑφίσταται ἢ ἄλλοι δούλοισι, δούλοι δὲν ἔρχοντο. Συγχρόνως ὅμως καὶ οἱ γιοὶ τοῦ χωρίου διανέμεσθαι τὰς ἰδιότητας τοῦ ἐργασίαι (κερὶς τοῦ θηριόμοι) ἐπύρεον ὡς θηριόμοι εἰς τὰ γενομένη κατὰ χωρία. Δὲν ἐπύρεον οὐτὶς ὡς κίτριαι ἢ ἐρυθροκίτριαι ἢ βαφίς καὶ παρὰ μόνον θηριόμοι.

«Η λίπανση των άρτρων γίνεται με κόπρον βοών και α-
ποπροβάτων και ή περιτριβόμενην υλίμακα.

«Η χρήση των λιπασμάτων ήτων τόπον μας γίνεται δου-
ματιώς το 1936, το δε 1946 ήρχισε ή περιτριβόμενην χρή-
ση, δια να γεννηθ ή ή χρήση των μετά το 1955. Σήμερα
δεν υπάρχει άδρός διπλιματιστών χωρίς λίπασμα.

Το εδωρούν άροισρον ήρχισε να χρησιμοποιείται μετά το
1912, ή δε θέριατική μηχανή μετά το 1925, ήτοι με 17α.

Τα εδωρά άροισρα ήσαν μονόφτερα διότι τα κτήματα και
κατασκευάζοντο από τα έργοστάσια του Βόλου Γυλαβών και Στα-
φαιολών.

Το τρακτέρ ήρχισε να χρησιμοποιείται μετά το 1946, ή
δε μηχανή θέριασμον έλκυμένη με 17α μετά το 1925.

Έπαισε ή μηχανή δόξατος των τρακτέρων το 1925, ή δε μι-
χανή άλωνισμου το 1930 (από το Α΄ Διευ.) και ή το άρ-
τρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Το ζύλιον άροισρον κατασκευάσαν έπισταί τεχνίται και
ήτο απλό: ήτοι ήτι την χειράδα, το κοπούρι, την δριβήν που
κατέλυνε εις το ύνι και την καμάρα που γίνεται ή σύνδεση
τα έργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι κόποι τεχνίται δια την
κατασκευήν και επιδιόρθωσιν ήσαν το πρίον, το τρυπάνι (αριόη)
το άρνάρι (λίμα).

Δια την άρσιν χρησιμοποιούνο δύο 17α. Βόη δια το ζυλάρο-
τρον και ήτοι ή ήμιονοι δια το εδωράροισρον. Ο 17ος ήχρη-
μοποιείτο ής τους βόας. ήτοι ή ήμιονοι ή ήμιονοι δεν ήτο άναγκαίος.

Πάποτε έρχυνε ο άνδρας και ής το ζινζιον των βοδιών
πρώτα ήτις τον 17ον και ήπειτα ήνώνιστο το άροισρον, ής
δε το εδωρούν άροισρον έβαζε δια 17α λαμαριές και ήπυνε
το άροισρον με άλυσίδες. Ο γάρχος κατανθυνε τα 17α
τον με βελόνι δεμένο όχι από ιαχίρατα αλλά από τα λυγάρια

τῶν ναυπηγῶν (εὐχρηστὰ ἐλάττω ὡς εἶπεν).

Τὸ ὄργανον ἐγένετο κατὰ ἐμπορίαν. Μικροῦτε 16 θήματα καὶ ἔσανε μὲν αὐλακία. Ἐπειτα ὄργανον ὡς κομμάτι αὐτῆς (ἐμπορία) περιφρυσταῖς. Ἡ διαπάνη ἐπάνεια ἐκρηθιμοποιεῖτο δὲ μικρὰν ἀνύματα, ποὺ δὲν πύχαινε τὸ ἄροτρον. Τὸ ἐνὶ ἀνοχῇ τοῦ αὐλακῆς πλαγίως καὶ ὄχι ποτὶς βαθύ. Τοῦτο ἐγένετο ἐν τῇ ἐπορᾷ τῶν διευκρινιστῶν καρπῶν.

Τὰ ὄργανα ποὺ ἐκρηθίστην ἔσαν ἄχρως ἔως ὅπου δεκτῶν ἐπὶ ἐπὶ ἔσαν τέσσαρα. Βεβαίως ὁμιλοῦμεν περὶ διευκρινιστῶν.

Τὸ πρῶτον ἐγένετο κατὰ τὸν Τανουάριον καὶ ἐλάττω ἀνοχία. Τὸ δεύτερον κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ ἐλάττω γύρισμα, διάβασμα ἢ δευτέρωμα. Τὸ τρίτον τὸν Σεπτέμβριον καὶ ἔπειτα φθινοπώρισμα καὶ τὸ τέταρτον τὸν Νοέμβριον, ποὺ ἀνοχῇ ἐγένετο ἐπορὰ. Κρητικῶς δὲν ἀνὰ διευκρινιστῶν καὶ ἀλλοτρίωνται.

Κατὰ τὴν ἐπορὰν ἐκρηθίστην τὸ ἐπορὸν τρεῖς ἄνθρωποι ἢ δύο καὶ ἕνα κομμάτιος ἐκρηθίστην ὁμαδῶς καὶ τῇ ἐπορᾷ ἐν δὲ τὴν καθαρῶν ποὺ ἐκρηθίστην, ἐκρηθιμοποιεῖτο ὡς ἄνδρι, ἢ ὅποια ἦτο μὲν ράβδον, ποὺ ἐν ἄκρῳ ἔχε μικρὰν ἐλλειψοειδῆ πλαγίαν ράβδον καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἄκρῳ ἦτο προσδεμένον φουρίον ἐστὶν (πορτίτσα) διὰ τὸ πύχαινον τῶν ἰσίων (καμουτζίσι).

Μετὰ τὸ τέταρτον ὄργανον ἐγένετο ἰσοπέδωσις τοῦ χωρῆσι (εὐαρίστωμα) μὲν βαλὶδα ἢ λυγία. Ἡ λυγία ἦτο ἕνα πλῆγμα ἀπὸ τέσσαρας βαλίδας καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἐπλέκοντο ἄχρηστῶς ἢ λυγαρίαι ἀνάκτω. Τὰ ἄκρα τοῦ ἄχρου ὅπου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ὄργανον ἐκρηθίστην μὲν ἑκαπὶ, καθμὰ καὶ διμυλίστην. Τὸ ὄργανον ἐκρηθίστην ἐκρηθίστην καὶ ἑκαπὶ καὶ ἑκαπὶ ἐκρηθίστην ἐκρηθίστην τῶν ἰσίων ἐπὶ τὸ πύχαινον τῶν ἰσίων ἐπὶ τὸ πύχαινον τῶν ἰσίων.

Διὰ τὴν μερμὴν καλλίεργον ὁποῖον ἐκρηθίστην ἐκρηθίστην καὶ παρὰ μερὰ τεμάχια, διὰ δὲ τῇ ἐπορᾷ τῶν ἰσίων

ἔπειρον μὲ νόβι ἢ κριθὰρι τὰ πλέον ἄχονα καὶ πτωχά.
καλλιεργεῖα χειμῶνων δὲν ἐγένετο οὐδὲ γίνεσθαι.

ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Αὐτὸν θερθεῖον ἐκρηγοῦσι τὸ ὁδοποιὸν δρεπάνι καὶ
τὸ λιλῆι μίχρη καὶ ἑμῖρον, καὶ δὲ προὰ κινῶν (κέρτα, βανό)
μὲ κιν ὑόσα. τὸ δρεπάνι εἶχε λιπίδα ὁδοποιή, τὸ δὲ λιλῆι
δματῆ. Οἱ λαβὲς ἀμφοτέρων ἔσαν ῥυλιν γ. τὰ ἐρχαλῆα καὶ α
κατασκευάσαντο ἐκ τὸν Βόλον. Ὅταν δὲν ἀνιπνῶσθαι τὸ κνόν
ἵκανοποιητικῶν (ρόβι, κρηθάρ) ἔβιντο καὶ θερθεῖον μὲ καὶ
κῆρα βεβαίως εἰς μίμραν κλίμακα. τὸ ὕψος κινθρεῖοις
δμητριακῶν ἦτο ἀνάλογον τῇ ἀκαπνῆσει αὐτῶν, περίπου
ὅμοιον τοῦ ποσίου ἁπλῶς τοῦ ἑδάφους. Οἱ ἐλάκεις (ἐλίφει)
ποὺ ἔμειναν μετὰ τὸν θερθεῖον ἔδωκαν ἀρθροποιή.

Οἱ θύριστοι διὰ τὸ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς οἱ ἴδιοι χεῖρες-χεῖρες καὶ
τὰ ἐκ ταῦτα γέγραφε καὶ χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἴδια κατέθενται.
καὶ κατὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ καὶ δοξολογία καὶ ὑμνος

Διὰ τῶν θειομένων ἐπύρηνον οἱ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τοῦ κυρίου.
Ἐρχοντο ὅμως καὶ θείσθαι ἀπὸ τῶν ἠπυρίων (Γκιένδεξ) καὶ
Κοζάνη (Κοζανίτες). Ἐλητηρώνοτο μὲν ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα
75 δραχμῶν. Οἱ θείσθαι διὰ προσέλαζιν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς
ἔφερον μία ζύλινη παλαμάρια (πίσσερα δάντυλα καὶ ὁ ἀνίκωρ
μὲν δερμάτινο δαχτυλᾶρι). Οἱ ἄνδρες ἔφερον καὶ στὴν μέση
τοὺς στυλῶς. Γυνάρια ἰδίως κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας.

ὁ θερισμὸς ἔρχεται ἐν Δαυὶδ. Ποιῖ ἐν ῥιζαῖς ἐορτὴν ἢ
κυριακὴν. Ἐφραθνοῦσαν, ὅχι ἰδαιθρα φραθὶδα ἀλλὰ
τῇ ἐποχῇ δαυιδικῇ ἢ λαϊκῇ.

Ὁταν ἐπιλείπωνον τὸ θέρισμα ἄφηναν ἐν μικρὸν γυμνάσιον
ἐκθέριδιον. ὡς τὸ θέρειε ὁ ἐκκέρχεται σταυροειδῶς καί
μὲν τὸν σταυρὸν ἔκτανε σταυρὸ καὶ τὸν παρ' ἑαυτοῦ ἐπὶ ἀφηνιμὸς,
ὡς δὲ ἀφηνιμὸς ἔκτανε φιλωδωρῆμα χρύμματα. Ὁ σταυρὸς οὖτος ἴσως ποθε-

βρον (πείπον 15). Τα ἄλωνα ἔσαν ἅλα με πύργ (πύργα λωνα)
ἅλα με χωμα (χωματά λωνα). Κατὰ τὴν ἐπιθεσίαν αὐ-
χωματά λωνος ἐκρηγνυμένητο πολλῶ) ἐν μέγματος
ωπρον βοῶν καὶ θυρῶν (τὸ ἄχρον αὐτο θυγιδόν καὶ
ἐλθῆτο ἀνεμίδα). Ἡ ὥσῃω προσημασία καὶ ἐπιθεσίαν
δὲν ἔχοντο ὑπορμήτων ὑμῖαν ὑμῖα.

τὰ δὲ πάντα ἵπποθιστοῖσι συνεικὺς μὲν ἀνθρώπων εὐρώβη τὰ
σάκκα προτέρα μέγα, τὰς ἄλλας δὲ εὐρώβη (ἐπιτεριμὰ) μὲν
τοῦ σάκκου ἐπιτεριμὰ. Ἀλυσόβηλος δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο.

ἡ Ἰωὴ περιέφερον καὶ τὰς διμύνας καὶ πέντε κα-
πίους καὶ ὁ ἀλωνιστὴς κρατοῦσε τὸ πρῶτον μετέχοντι τοῖς
ἐξήκοντο θυμυρίαι. ἡ ἀλωνιστὴς Ἰωὴ (ὅν ἔβαν ἱπποὶ, ἐμύοντες)
ἔβαν νεοπεταλωμένα. Μετὰ ταῦτα δαπάνων ἡ Ἰωὴ ἀλωνίσαν
ἐπὶ 1-2 ὥρας καὶ μετὰ ταῦτα ἀφῆκεν ἡ δουάνη. Αὐτὴ αὖτε
ΔΗΜΙΑ φασίγειται καὶ καλεῖται **ΔΟΗΝ**
ἐλάσματα ἢ περὶ βελόνην (καρφαλένιαν). Ἡ προμήθεια καὶ
δουάνης γίνεται ἀπὸ τὸν ἑσάλο. Μετὰ δουάνην ἀλωνίσκει
ὁ εἰς τὴν. Ἡ κρετὴ καὶ ἡ βούτη μόνον μετὰ τὴν ποδαγίων ἵων.
Ὁ ἀλωνισμὸς ἤρχεται ἀπὸ τὰ χαράματα μέχρι 5 τοῦ ἀπόγευμα.

Διὰ τὴν ταπεινοποίησιν τοῦ καρποῦ ἐκχρησιμοποιεῖτο κατ' ἀρχὰς τὸ δικούνη καὶ ἔπειτα τὸ καρπολόι καὶ τὰ δύο ζῦγλα. Ἦσαν καὶ τὰ δύο εἰς πυροῦνι τὸ μὲν δικούνη μὴ δύο ὀδόντες τὸ δὲ καρπολόι μὴ τίςσθρας. Διὰ τὰ ζῦγα ἐκχρησιμοποιουν καμινεῖ. Οἱ ἀθωνιοὶ δὲ ἐν ταύτῃ ἐξέχοντο στρώμα καὶ σκεῦος οἷον ἐπιμήκη σωρον πού ἐξέχοντο λαμνί. τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀθωνισμοῦ ἐν τῷ εὐδαίον οἱ ἴδιοι χωροὶ μὴ ἐνοπίου βοθού, πού ἐξέχοντο χαρμαντζήδες.

Διὰ τὸ ἀζήμιονμα ἀπειρῶν (φαιή), ἐκτεθειμῶν ἐκτεθειμῶν
ἐκτεθειμῶν ζῆλον μήκου 1 μ. καὶ πὰς 5-8 ἐκ. καὶ ζῆλον
μὲν παντός. Ἡ ἐργασία αὐτῶν ἐκτεθειμῶν ὑπὸ τῶν κηλῶν τῆς ποσειδῶν.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)
..τὰ εὐφάνια τῆς πρωτομαγίας..

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)
..ὁ χι..

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ εἴδους εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

δοῦν. Ὅσο εἰς τὸ ἄχρην τοῦτο ἀπὸθνήσκω ἐμὴν ἄχρην αὖ
πλησίον τῇ οἰκίᾳ κυμα.

Ἡ διαλογὴ τοῦ ἐπόρου ἐγένετο μετὰ τὸ ἀλύνεσθαι συνήθως ὁμῶς
ἀγχοράον ἐπόρον ἀπὸ τῆς γυμνασιακῆς κυρίας.

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ.

Φωτίης ἀνάστην ἐμὴν ὑπαίθερον «Ζ' Ἀθαννίου» ἐπὶ 23
Ἰουνίου ἐὼς κληδόνα. Ἐπίσης τῇ τελευτῇ Ἀπουρίης.

Καὶ αὐτὰς δὲν ἐγένετο ἵπποτι τὸ ἰδιαιτέρον, οὐδὲ εἶχον ὄνομα.

Τὰ παλαιὰ εὐελέτην φρένανα (ποικάρια, θυμάρια) ἀπὸ τῆς γυμνασιακῆς
μῆρης καὶ ἡνάπιν πυρὰ ἐπὶν πλατεῖα ἢ καὶ ἐπὶν γυμνασίῳ.

Πυδοῦσαν γῆρας καὶ ἐχόρηνον μετὰ λαϊκὰ φρενῶνα τῇ ἐποχῇ.

Τῇ Ἀπουρίῳ ἐλέγαν «Τῇ μεγάλῃ Ἀπουρίῳ φῶντι πίστες
καὶ κορίθι καὶ χορίθι καὶ φρενῶν» ἔτιν πυρὰ τοῦ «Ἀθαννίου»

ἔκασταν καὶ τὰ Μαχρίῳ ἐπέφαινα. Ἀλλο καὶ γὰρ τοῦτα καὶ
δὲν ἐπὶν καὶ κυρία.

Τὸ λαοφρενὲς καὶ ἀντιφρενὲς ἐπὶν ἐμὴν

κυρίον Σέκυλον ἢ Σέκυλον Νομοῦ Μαχρίῳ, ἐπαρχίας

Βόλου. τὰς ὡς αὐτὴν πλεονεξίας ἔδωσαν αἱ Οὐ Κωνσταντῆς

Ἰωαν. Στεφανόπουλος, ἐπὶν 82, μικρῶν προμηθευτῶν πῶδων

καὶ τοῖς Σέκυλον καὶ 8) Γαρίφαλλοι Γιαννακόπουλος, ἐπὶν

58, μετὰ προμηθευτῶν πῶδων ἐπὶν τοῦ Γυμνασίου, καὶ τοῖς Σέκυλον

Ἡ ἐκλογὴ αὐτῇ ἐγένετο ἀπὸ τῆς 18-22 Ἰαννουαρίου 1970
ἐπὶ τοῦ Διευθυντοῦ Κωνσταντῆρα, δόδοισι Σέκυλον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

